

In de tuin kunt u veel kanten uit. Er is bijvoorbeeld groente in te telen, rozen in te kweken, of hij is helemaal te betegelen als speelplaats voor de kinderen. Maar u kunt ook proberen een stukje natuur terug te halen om een zogenaamde wilde tuin te laten groeien. L. Le Roy uit Oranjestad (een van de grootste voorvechters van dit soort tuinen) vertelde ons, wat u voor de aanleg van zo'n tuin moet doen en vooral moet laten. Zodra u steeds meer planten en vogels gaat ontdekken, is de kans groot dat u nooit meer een ander soort tuin wilt.

Om een „natuurlijke“ tuin te kunnen krijgen, moet u beginnen met alle voor deze tuin nodige ar- beid achterwege te laten. Dat be- tekent: niet meer splitsen, schoffe- len, snoeien, gazon maaien en af- gevallen bladeren opruimen. Deze tuinen zijn beslist geen opengewerkte kamers, waarin de natuur in het patroon van de mens wordt gedwongen. U moet proberen het biologisch even- wicht zich te laten herstellen door de natuur zijn gang te laten gaan.

Onze vorm van tuinarchitectuur is terug te voeren op de oude Franse tuinen, waarin alles „klas- siek“ dat wil zeggen in strakke vormen werd gesnoeid en aange- legd. Veel van die opvattingen zijn in de moderne tuinarchitec- tuur blijven hangen en die kunt u onder andere nog terug vinden in

al die heesters en bomen die ge- snoeid worden in de meest won- derlijke vormen.

Deze bomen hebben weinig met hun soortgenoten in de natuur gemeen. De tuinen, waarin wij deze bomen zetten en die verder aangelegd zijn volgens het prin- cipe van een gazon met borders, hebben ook weinig met echte na- tuur uit te staan. Het is de vraag nu de vervulling steeds verder toeneemt, de steden en dorpen groter worden en er steeds meer land gecultiveerd moet worden voor onze voedselproductie, of wij van ons eigen tuintje ook een monocultuur (tuin met weinig na- tuurlijke variatie) moeten maken. Volgens L. Le Roy is dat uit den boze, in zijn eigen wilde tu- neren nu ongeveer 600 ver- schillende planten, en hij bege- leidt in veel gemeenten allerlei

In een natuurtuin doen vogels en insecten het werk

projecten om natuurlijke tuinen te krijgen. Wij kunnen best voor ons stukjes grond zo laten begroeien dat het geen monoculturen zijn. Wilt u een tuin op die manier laten groeien, dan zult u wel geduld moeten hebben. Zon'tuin ont- staat niet in enkele maanden, maar er zijn enkele jaren voor nodig voordat het zover is.

Geen overbodige werkzaamheden

U zult wel afstand moeten doen van het hele arsenaal aan bestrij- dingsmiddelen, meststoffen, hulpwerktuigen als elektrische snoeischaars en grasmaa- chines. Het enige wat u nodig hebt is een spade, een zaag en een snoeischaar. De spade kan dienst doen bij het planten van allerlei gewassen, de zaag om al te hinderlijke takken weg te halen (die u na het afzagen gewoon laat liggen) en de snoeischaar kunt u gebruiken om paden en open plekken in de tuin vrij te houden. Echt snoeien om heesters en bomen in een bepaalde vorm te dwingen is ook niet nodig. De vorm onder andere de hoeveel- heid licht die ze krijgen en de vruchtbaren bij kwekers wor- den op een bepaalde manier ge- snoeid om een zo groot mogelij- ke productie te krijgen, het resul- taat van deze snoeimethode is, dat de bomen regelmatig moeten worden bemest om ze ieder jaar de productie te laten leveren.

Deze bomen krijgen daardoor geen rust meer en zijn erg gevoe- lig voor allerlei ziektes. Omdat wij van onze tuinen geen productie hoeven te halen en er econo- misch geen belangen op het spel staan, hoeft u die snoeimethode niet toe te passen. Net als alle mensen wilt u uw tuin gebruiken om uzelf te ontspannen en om een „vluchtplaats“ te hebben die vrij is van beton, gas en staal.

Door allerlei bewerkingen van de grond kunt u er rustig van uit gaan, dat het natuurlijk evenwicht verstoord is. Daarom is het ver- standig om de eerste jaren hee- maal niets te doen in uw tuin, eventueel kunt u wat hoogever- schillen aanbrengen door stenen te graven of gewoon neer te leg- gen. Na verloop van tijd ziet u, dat de tuin zich heel anders gaat ge- dragen dan u gewend bent. In het eerste jaar is het mogelijk dat er explosies van plantenziekten voorkomen en er veel insecten een goed leven leiden. U mag daaruit niet de conclusie trekken dat het een rommelig wordt. Er zal echt wel wat geduld en zelf- discipline voor nodig zijn om dan niet de hele tuin om te spitten. Na die periode zult u zien dat de grond bedekt is met een laag humus ontstaan door afgevallen bladeren, takken, dode planten enzovoort. U hoeft dan ook be- slist geen composthoop te ma- ken of een jaarlijkse afvalver- branding te houden. Wel is het noodzakelijk dat de aarde ner- gens onbedekt blijft. De humus- laag is nodig om insecten en bac- teriën de kans te geven er een goede voedingsbodem van te maken. Overigens zullen de in-

Enkele van de 600 soorten planten die groeien in de wilde tuin van L. G. Le Roy.

secten in uw tuin een heel andere rol spelen dan in een onderhouden tuin. Slakken zijn daar een typerend voorbeeld van. Iedereen die een tuintje heeft, ziet daar lever geen slakken in, omdat ze nogal agressief zijn ten opzichte van allerlei planten. Eigenlijk zijn slakken alomtegenwoordig in de natuur de boombast vrij van algen houden en niet schadelijk zijn. Als het weer te droog voor ze is, dan trekken ze zich terug en u ziet ze pas weer als het geregend heeft. De boombast in een wilde tuin ziet er dan ook heel anders (gezonder) uit.

Vogels doen veel werk voor u

Als humuslaag dik genoeg is geworden, kunt u gaan experimenteren met het zaaien van verschillende bloemzaden en het planten van allerlei andere soorten bomen. De bemesting die u dan gewend bent toe te passen kunt u vergeten, omdat de grond met humuslaag voldoende meststof heeft verzameld. De zaden moet u willekeurig uitstrooien en niet ondergraven of zo. U zult dan merken dat ze alleen op die plaatsen opkomen en bloeien waar ze thuis horen. Maar u bent niet de enige die zorgt voor nieuwe plantenzaden, de wind voert veel sporen en zaden aan en ook de vogels doen dat. Want zodra uw tuin een natuurlijke vorm heeft, gevonden komen er allerlei soorten vogels terug, die u in jaren niet meer hebt gezien. In hun uitperselen zitten allerlei zaden en meststoffen die belangrijk zijn voor uw tuin. Dat die vogels terugkomen is begrijpelijk, ten eerste omdat u niet meer iedere zaterdag rondloopt met een schoeisel. Trouwens het voedsel dat zij vinden is in grote re hoeverheid aanwezig en gevarieerder dan in een aangelegde tuin. Vogels komen eigenlijk al hangen als ze in de winter erg veel honger hebben en zij nesten bijna nooit in de vogelhuisjes die u neer zet. Vogels en insecten doen allerlei werk voor u, door de grond los te maken op zoek naar voedsel.

Na enkele jaren komen er dus door de wind en de vogels allerlei wilde planten terug, die samen met de planten die u hebt gezaaid, of geplant harmonisch samenleven. Het zal bijvoorbeeld nooit gebeuren dat één plant de hele tuin gaat overwoekeren,

misschien in het eerste jaar, maar later niet meer. Het zal u opvallen dat zaaiplanten, waarvan u de zaden gewoon in de winkels kunt kopen, die een gekweekt groeipatroon hebben, soms weer terugkeren naar hun oorspronkelijke staat.

Betere waterhuishouding

De „wilde” tuinen kennen door hun opbouw en structuur geen plantenziekten meer. Veel voorkomende plantenziekten zijn voor het grootste deel te wijten aan de monocultures die wij om ons heen geschapen hebben. Een tuin met voldoende variatie aan gewassen kent geen ziektes en mochten die ontstaan, dan lost de natuur zelf dat probleem op. Een noodzaak voor deze tuinen is dat de grond tot op grote diepte zoveel mogelijk doorworteld raakt. Hoe meer en hoe dieper de

„De natuur berust op een ordenend principe dat in de tijd functioneert. Elke ingreep in het „gesloten systeem” van de natuur werkt verstorend”.

LOUIS LE ROY

Overal groeit wat aan, geen enkel stukje grond blijft onbedekt als u de natuur maar een kans geeft.

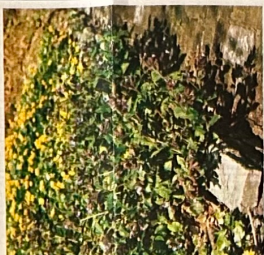
wortels in de grond zitten, hoe beter uw tuin het doet. De waterhuishouding zal daardoor normaal worden, dat wil zeggen dat de wortels in de grond het water vast zullen houden. Alle vertingsprocessen verlopen daardoor sneller, omdat de grondbacteriën en insecten niet naar lager gelegen gedeelten uitwijken als het een paar dagen droog weer is. Lager gelegen plekken kunnen door de natuurlijke waterhuishouding vochtig blijven en daar krijgen allerlei plantensoorten die het alleen in zeer vochtige omstandigheden doen een goede kans.

Buren hebben geen last

Het is mogelijk dat de buren gaan klagen, als u uw tuin op deze manier wil laten groeien, omdat zij

monen overlast te ondervinden. Maar in de praktijk blijkt het heel goed mogelijk te zijn dat de verschillende soorten tuinen naast elkaar kunnen bestaan. Mits uw buurman door blijft gaan met spit-ten, harken, schroffelen en snoeien. Le Roy heeft een proeftuin midden in een stuk akkerland, waar de boer volgens de normale produktiemethoden gewassen verbouwt, en het blijkt dat beide culturen naast elkaar hun eigen vorm blijven houden. Het is wel mogelijk dat de wortels van uw planten doorgroeien tot in de tuin van de buurman en daar een nieuwe plant vormen. Dit is te voorkomen door op de afscheiding van beide tuinen, plastic golflaten in te graven.

Het is niet zo dat deze alternatieve manier van tusaanleg alleen maar mogelijk is in een grote tuin, de grootte bepaalt natuurlijk wel de hoeveelheid bomen en planten die er kunnen groeien, maar het is echt niet noodzakelijk dat u moet beschikken over een he-

heel veel te bereiken, door het aanbrengen van verschillende niveaus onder andere door er afgezaagde bomen in te leggen, kleine muurtjes te metselen (die helemaal overwoekeren) enzovoort. Het in de grond graven van puin en dergelijke bevordert de groei van allerlei andere soorten planten.

Een andere denkwijze nodig

Mocht u denken dat deze tuinen er alleen maar voor uw gemak zijn en u er weinig aandacht aan hoeft te besteden dan kunt u er beter niet aan beginnen. Met deze tuinen doet u een stap naar de natuur terug en dat is niet zo gemakkelijk. U zult zich na verloop van tijd echt wel moeten gaan oriënteren in allerlei biologische onderwerpen om iets te begrijpen van wat er nu allemaal in uw tuintje aan de hand is. Veel mensen die er aan zijn begonnen, merken aan zichzelf dat zij aan hun kennis van de gewone tuinen weinig hadden. U zult ook een bepaalde mentaliteit moeten kweken om de natuur te accepteren zoals zij is en dat is een mentaliteit die wij bijna niet meer hebben. Natuurlijk is het niet zo dat uw tuin alleen maar een studie-object is, net zoals in een gewone tuin kunt u er plezier vrij maken waar u en uw kinderen rustig kunnen genieten van de zon.

